

PODSTAWY PRAWA W NAGŁYCH SYTUACJACH.

Co robić w wypadku kolizji,
problemów z prawem
czy oszustw finansowych.

Zadanie jest finansowane ze środków budżetu państwa w ramach dotacji celowej przekazanej Powiatowi Jaworskiemu.

POWIAT JAWORSKI
www.jaworskie.pl

NIEODPŁATNE USŁUGI
- POMOC PRAWNA
- PORADY OBYWATELSKIE
- MEDIACJA

Ministerstwo
Sprawiedliwości

Co zrobić w przypadku kolizji?

Wyjeżdżając na drogę zawsze warto być przygotowanym na każdą ewentualność. Poniżej dowiesz się, co zrobić po stłuczce samochodowej krok po kroku oraz jak postępować w kwestii formalności. Dowiesz się również, kiedy konieczne jest wzywanie policji do danego zdarzenia na drodze.

Najważniejsze informacje:

- Stłuczka to nie to samo co wypadek, bo ma w nim uczestników z poważnymi obrażeniami. Nie jest zatem konieczne wzywanie policji.
- Warto wiedzieć, co zrobić po stłuczce - zabezpieczyć miejsce zdarzenia, sprawdzić rannych, usunąć pojazdy z drogi, zebrać dokumentację i zeznania świadków, spisać oświadczenie i powiadomić ubezpieczyciela.
- Wezwanie policji do stłuczki jest konieczne, kiedy ranni albo kierowca są pod wpływem alkoholu, sprawca uciekł, odmawia podania swoich danych albo uczestnicy nie mogą ustalić winy.
- Zgłoszenia stłuczki do ubezpieczyciela dokonuje poszkodowany z OC sprawcy, a odszkodowanie powinno zostać wypłacone w ciągu 30 dni od zgłoszenia.

Kolizja czy wypadek samochodowy?

Zanim dowiesz się, co zrobić w przypadku stłuczki, rozpoznamy od rozróżnienia tego pojęcia od wypadku drogowego. Wbrew pozorom, to nie jest to samo. Stłuczką potocznie nazywa się kolizję samochodową, w której doszło do uszkodzenia pojazdów, ale nie ma w niej osób poszkodowanych lub ewentualnie są osoby lekko ranne (siniaki, zadrapania, otarcia itp.). W przypadku kolizji drogowej chodzi raczej o uszkodzenie mienia, a nie zdrowia lub utraty życia.

Inaczej jest w przypadku wypadku drogowego. Tutaj chodzi o zdarzenie, w którym uszkodzone zostały nie tylko pojazdy, ale także poważnie poszkodowane są osoby, które brały udział w zdarzeniu (kierowca, pasażer, pieszy itd.). Wypadek drogowy niesie za sobą poważniejsze konsekwencje niż stłuczka i wiąże się z mandatem karnym.

Znając prawidłową terminologię, będzie Ci łatwiej ocenić, co zrobić po stłuczce, a co po wypadku samochodowym.

To ważne!

W kolizji występują jedynie straty materialne, a w wypadku dodatkowo następuje poważne obrażenie ciała co najmniej jednego uczestników zdarzenia.

Kiedy masz obowiązek wezwać policję?

Jeśli doszło jedynie do stłuczki, czyli sytuacji, w której nikt nie odniósł obrażeń, a uszkodzenia pojazdów są niewielkie, uczestnicy zdarzenia mogą samodzielnie załatwić formalności. Policja nie jest w takim przypadku konieczna. Wystarczy, że spiszesz oświadczenie sprawcy kolizji drogowej.

Wezwanie policji jest jednak konieczne, kiedy ktoś odniósł obrażenia, nawet z pozoru niewielkie. Skutki kolizji mogą pojawić się po czasie. Zadzwoń na numer alarmowy, jeśli podejrzewasz, że:

- któryś z uczestników jest pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających,
- kierowca nie posiada uprawnień do kierowania pojazdem,
- sprawca próbuje odjechać z miejsca zdarzenia,
- nie możesz ustalić, kto jest drugim uczestnikiem kolizji (np. nie ma przy sobie dokumentów, nie chce przekazać swoich danych).

Czasami problem występuje także na etapie porozumienia się uczestników stłuczki. Mogą pojawić się wątpliwości na temat drobnej stłuczki samochodowej oraz tego jak i dlaczego doszło do takiego zdarzenia. Niekiedy każdy kierowca trzyma się kurczowo swojej wersji wydarzeń i trudno dojść do porozumienia w sprawie ustalenia sprawcy kolizji. Wówczas również trzeba wezwać policję.

W powyższych sytuacjach wezwanie służb jest uzasadnione. W pozostałych przypadkach lepiej zawsze się dogadać, bo niekiedy nadgorliwość może się zakończyć nałożeniem dodatkowych mandatów na uczestników stłuczki, a nawet kary za bezpodstawne wezwanie.

Pamiętaj, aby zostawić sobie notatkę spisaną przez policję, która będzie potrzebna do postępowania o odszkodowanie.

Uwaga!

Wezwanie policji na miejsce kolizji niemal zawsze wiąże się z ukaraniem sprawcy mandatem karnym.

Stłuczka - jak zachować się na miejscu zdarzenia?

Dla kierowców i pasażerów bardzo stresująca jest nawet drobna stłuczka. Co robić krok po kroku, aby dopełnić formalności i zapewnić sobie bezpieczeństwo? Jak się zachować, aby nie powiększać szkód wśród innych uczestników ruchu?

Oto postępowanie krok po kroku po stłuczce samochodowej:

1. Zatrzymaj pojazd i zabezpiecz miejsce zdarzenia.
2. Sprawdź, czy ktoś nie potrzebuje pomocy. Jeśli są ranni, wezwij pogotowie i policję.
3. Jeśli nikt nie ucierpiał, usuń pojazd z ulicy, aby zapewnić płynność ruchu innym uczestnikom.
4. Oceń sytuację i ustal przebieg zdarzenia (w tym winnego).
5. Zrób zdjęcia i zbierz dane świadków (jeśli są konieczne).
6. Spisz oświadczenie sprawcy kolizji.
7. Wymień się danymi kontaktowymi i ubezpieczeniowymi.
8. Zgłoś szkodę do ubezpieczyciela.

Zabezpieczenie miejsca i ustawienie trójkąta

Jeśli zastanawiasz się, co zrobić w przypadku stłuczki, to pierwszym krokiem jest włączenie świateł awaryjnych i niezwłoczne usunięcie pojazdów z jezdni lub innych miejsc, w których utrudniają ruch. To też jest nakaz prawny dla uczestników kolizji. Najlepiej zjechać na pobocze, pobliski parking albo inne swobodne miejsce.

Jeżeli uszkodzonego samochodu nie da się przestawić, kierowca jest zobowiązany do odpowiedniego oznakowania miejsca zdarzenia. Przede wszystkim należy włączyć światła awaryjne oraz rozłożyć na jezdni trójkąt ostrzegawczy. W przypadku dróg poza obszarem zabudowanym, gdzie obowiązująca prędkość jest niższa, powinien zostać ustawiony w odległości 30-50 metrów od uszkodzonych pojazdów.

Na drogach szybkiego ruchu (ekspresowych i autostradach) trójkąt ostrzegawczy powinien znajdować się w odległości 100 metrów od unieruchomionego auta. Dzięki temu inni kierowcy, którzy podążają tą drogą, są w stanie odpowiednio zareagować na przeszkodę. Uczestnicy kolizji powinni również założyć kamizelki odbłaskowe. Po zabezpieczeniu miejsca stłuczki należy jak najszybciej wezwać pomoc drogową, która pomoże w usunięciu pojazdów z jezdni.

Uwaga!

Pamiętaj, że niezabezpieczenie miejsca kolizji samochodowej może skutkować nałożeniem mandatu przez policję. Jest to bowiem obowiązek każdego kierowcy, który nie może usunąć auta z miejsca zdarzenia.

Sprawdzenie, czy ktoś odniósł obrażenia

Zanim przejdziesz do formalności, upewnij się, że uczestnicy nie odnieśli obrażeń. Zapytaj wszystkich, jak się czują i zwróć uwagę na takie sygnały jak zawroty głowy, ból szyi, trudności z oddychaniem czy problemy z poruszaniem się. Pamiętaj, że objawy mogą pojawić się dopiero po chwili, dlatego nie bagatelizuj nawet pozornie drobnych dolegliwości.

Jeżeli zauważysz, że ktoś jest ranny lub skarży się na złe samopoczucie, natychmiast wezwij służby ratunkowe, dzwoniąc pod numer **112**. Podaj dokładną lokalizację zdarzenia, liczbę poszkodowanych oraz krótko opisz sytuację.

Kiedy w zdarzeniu drogowym są ranni, wezwanie policji jest obowiązkowe i sytuacja przestaje być drobną stłuczką. Do czasu przyjazdu służb zadbaj o bezpieczeństwo miejsca wypadku. Pamiętaj o tym, aby nie przestawiać ani nie wyciągać poszkodowanego z pojazdu, jeśli nie ma bezpośredniego zagrożenia życia. Może to pogorszyć jego stan. Przypomnij sobie też zasady udzielania pierwszej pomocy, aby zawsze być gotowym na udzielenie wsparcia do przyjazdu karetki.

Zebranie danych od świadków

Jeżeli w stłuczce byli świadkowie, warto spisać ich imiona, nazwiska i numery telefonów. Przyda się też krótki opis przebiegu kolizji i własnoręczny podpis. Dane kontaktowe i zeznania mogą okazać się pomocne, zwłaszcza gdy później pojawią się rozbieżności w wersjach zdarzeń albo sprawca zmieni zdanie.

Dokumentacja zdjęciowa

Nawet jeśli stłuczka wygląda na prostą i oczywistą, warto od razu zadbać o solidną dokumentację. Zrób zdjęcia uszkodzeń obu pojazdów, ich ustawienia na drodze, śladów hamowania, znaków drogowych oraz całego otoczenia miejsca zdarzenia. Dobrze jest wykonać zarówno zdjęcia z bliska, jak i szersze ujęcia, które oddają sytuację na drodze. Taka dokumentacja jest bardzo ważna, jeśli zastanawiasz się, co zrobić w przypadku stłuczki.

To ważne!

Najlepiej zrobić zdjęcia jeszcze przed przemieszczeniem samochodów, aby określić ich pozycję, uszkodzenia i sytuację na drodze. Taki dowód dołączony do oświadczenia może być bardzo ważnym dokumentem w sprawie dla ubezpieczyciela.

Oświadczenie sprawcy kolizji - co powinno zawierać?

Przytrafiła Ci się stłuczka i co dalej jeśli otoczenie jest bezpieczne i wraz z drugim kierowcą doszliście do porozumienia? To moment na spisanie stosownego oświadczenia o zdarzeniu drogowym. Jeśli nikt nie ma gotowego formularza, trzeba je spisać samodzielnie na zwykłej kartce.

Pamiętaj!

Oświadczenie jest bardzo ważnym dokumentem dla poszkodowanego, czyli właściciela uszkodzonego pojazdu w stłuczce samochodowej, aby otrzymać odszkodowanie.

Jakie dane muszą znaleźć się w oświadczeniu?

Sprawozdanie ze zdarzenia musi zawierać następujące szczegóły:

- Dane osobowe uczestników stłuczki (sprawcy oraz poszkodowanego): należy spisać imiona i nazwiska, adresy zamieszkania, numery telefonów, numer prawa jazdy, datę jego wydania i ważności.
- Informacje o pojazdach: marka, model, numer tablicy rejestracyjnej.
- Data i miejsce wypadku, dokładny adres.
- Dane firmy ubezpieczeniowej, czyli informacje o polisie sprawcy kolizji: nazwa ubezpieczyciela, numer polisy OC oraz jej ważność.
- Szczegółowy opis stłuczki: okoliczności, warunki pogodowe i prędkość uczestniczących w niej pojazdów, stan nawierzchni drogi, znaki drogowe i oznaczenia poziome. Należy również dołączyć szkic sytuacyjny, na którym trzeba zaznaczyć układ drogi oraz położenie samochodów w trakcie zdarzenia.
- Dane świadków: jeżeli byli świadkowie kolizji, warto spisać ich imiona i nazwiska oraz numer telefonu.
- Podpisy uczestników stłuczki.

Stłuczka samochodem leasingowym- jak postępować?

W przypadku stłuczki samochodem leasingowym lub służbowym procedura wygląda podobnie, ale dochodzi kilka dodatkowych obowiązków. Na miejscu zdarzenia należy przede wszystkim spisać oświadczenie o kolizji, takie samo jak w przypadku pojazdów prywatnych. Po zakończeniu formalności trzeba jak najszybciej zgłosić szkodę nie tylko do ubezpieczyciela, ale również do leasingodawcy lub działu flotowego firmy.

Bardzo ważne jest to, aby nie naprawiać samochodu na własną rękę. Leasingodawca często wymaga, aby naprawa została wykonana w ASO lub w konkretnym, wskazanym warsztacie.

Sposób finansowania naprawy po stłuczce samochodowej pojazdem leasingowym zależy od tego, kto był sprawcą kolizji. Jeśli to nie Ty spowodowałeś stłuczkę, koszty pokrywa ubezpieczyciel sprawcy z jego polisy OC. Gdy natomiast to Ty jesteś winny zdarzenia, szkoda zostanie rozliczona z polisy AC (często pojazdy leasingowane i służbowe ją mają). Warto też pamiętać, że niektóre umowy leasingowe wymagają w określonych sytuacjach wezwania policji.

W jakim terminie zgłosić stłuczkę do ubezpieczyciela?

Do listy kroków, co zrobić w przypadku stłuczki, zalicza się zgłoszenie szkody do ubezpieczyciela sprawcy (standardowo) albo swojego (jeśli proponuje system BLS).

Możesz to zrobić od razu na miejscu zdarzenia. Takie podejście jest praktykowane najczęściej wtedy, gdy uszkodzonym autem nie można dalej jechać i należy je odholować. Wtedy bezpośrednio z miejsca zdarzenia należy zadzwonić do firmy ubezpieczeniowej i powiadomić o tym, co się stało. Ubezpieczyciele mają podpisane umowy z firmami, które świadczą takie usługi na terenie całego kraju. Dlatego na pomoc drogową nie trzeba długo czekać.

Jeżeli samochód nie został mocno uszkodzony i możesz nim jeździć, bo na przykład doszło tylko do porysowania karoserii, możesz spokojnie kontynuować podróż. Pamiętaj jednak, że szkoda rzeczywiście musi być niewielka lub taka, która nie zagraża bezpieczeństwu ani kierującemu, ani innym uczestnikom ruchu drogowego.

Zgodnie z art. 819 § 1 Kodeksu Cywilnego na dokonanie zgłoszenia o szkodzie masz aż 3 lata. Tutaj też czeka niespodzianka, ponieważ termin ten liczony jest od chwili, kiedy poszkodowany dowiedział się o uszkodzeniach i ustalił osobę zobowiązaną do ich naprawienia. Nie może być to jednak dłużej niż 10 lat od momentu ich powstania. Jeśli szkoda jest wynikiem zbrodni lub występku, to czas ten ulega wydłużeniu. Mowa wówczas o maksymalnie 20 latach na zgłoszenie, liczonych od momentu, kiedy dokonano przestępstwa.

Pamiętaj!

Aby otrzymać odszkodowanie z OC sprawcy, poszkodowany musi zgłosić szkodę. To na nim spoczywa ten obowiązek.

Mimo to nie warto czekać i lepiej sprawdzić, jak wygląda likwidacja szkody u konkretnego towarzystwa ubezpieczeniowego po stłuczce samochodowej. Niekiedy firmy ustalają swoje wymogi dotyczące terminu zgłoszenia zdarzenia, dostępne w ogólnych warunkach umowy. Najczęściej dotyczy to polis innych niż obowiązkowe OC (m.in. polisa AC lub NNW), a czas na poinformowanie o stłuczce waha się wówczas od kilkunastu godzin do kilku dni.

To ważne!

Odszkodowanie za stłuczkę samochodową zostanie wypłacone w ciągu 30 dni od momentu zgłoszenia szkody. W skomplikowanych sytuacjach, czas ten jest wydłużony o 14 dni.

Jak zgłosić stłuczkę ubezpieczycielowi?

Jeśli chodzi o formalności dotyczące stłuczki, co robić po spisaniu oświadczenia, to musisz się skontaktować ze swoim ubezpieczycielem. Informacje o kolizji możesz zgłosić na kilka sposobów:

- telefonicznie,
- z pomocą aplikacji – jeśli ubezpieczyciel taką udostępnia,
- osobiście w siedzibie oddziału ubezpieczyciela,
- listownie przesyłką poleconą,
- faksem lub wiadomością e-mail.

Wszystko zależy od tego, jaki kontakt preferuje ubezpieczyciel. Podstawowe informacje znajdziesz na stronie internetowej albo w szczegółach umowy. Nie zapomnij o dołączeniu do zgłoszenia raportu ze zdarzenia (kopia oświadczenia i dokumentacja fotograficzna), aby ubezpieczyciel mógł szybko rozpocząć prace eksperckie, naprawić szkody, a także zrealizować terminową wypłatę odszkodowania.

Co jeśli sprawca uciekł lub nie ma polisy OC?

Jeśli sprawca nie miał obowiązkowego ubezpieczenia, odszkodowanie wypłaca Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (UFG). Na miejscu zdarzenia postępuj tak jak przy zwykłej kolizji. Następnie zgłoś szkodę do dowolnego zakładu ubezpieczeń oferującego ubezpieczenie OC.

Zastanawiasz się, co zrobić po stłuczce, kiedy sprawca uciekł i nie został zidentyfikowany? W pierwszej kolejności warto wezwać policję, ponieważ monitoring lub świadkowie mogą pomóc w jego ustaleniu. Cenna jest też notatka policyjna do dalszego postępowania. Gdy nie uda się odnaleźć sprawcy, również możesz ubiegać się o odszkodowanie z UFG, ale musisz pamiętać o ograniczeniach.

Fundusz w pełni pokrywa szkody osobowe, natomiast odszkodowanie za uszkodzone auto przysługuje tylko wtedy, gdy w zdarzeniu ktoś doznał poważniejszych obrażeń (np. rozstrój zdrowia trwający ponad 14 dni). W przypadku szkód majątkowych kwota jest dodatkowo pomniejszana o równowartość 300 euro.

Jeśli masz własne AC, najlepiej po stłuczce samochodowej zgłoś się do swojego ubezpieczyciela. To najłatwiejszy sposób, aby otrzymać pieniądze na naprawę. Kierowca z własnym AC nie otrzyma też odszkodowania z UFG.

Czy sprawca kolizji ma obowiązek zgłosić szkodę?

Sprawca kolizji nie musi zgłaszać szkody, jeśli nikt nie ucierpiał podczas zdarzenia. Powinien jednak sam zaproponować poszkodowanemu, aby ten ubiegał się o odszkodowanie z jego OC. Najlepiej, by zrobił to jak najszybciej. Zastanawiasz się zatem, co zrobić po stłuczce pod blokiem albo na parkingu przy sklepie, kiedy nie ma poszkodowanego? Warto poczekać na jego przyście lub zostawić kartkę z informacją o zdarzeniu. Zapisz na niej swoje dane kontaktowe oraz prośbę o kontakt w sprawie kolizji. Jeśli jednak odjedziesz, podejmujesz ryzyko, że poszkodowany się nie odezwie i zgłosi szkodę na policję. Wówczas opuszczenie miejsca stłuczki może być potraktowane jako ucieczka i próba uniknięcia odpowiedzialności.

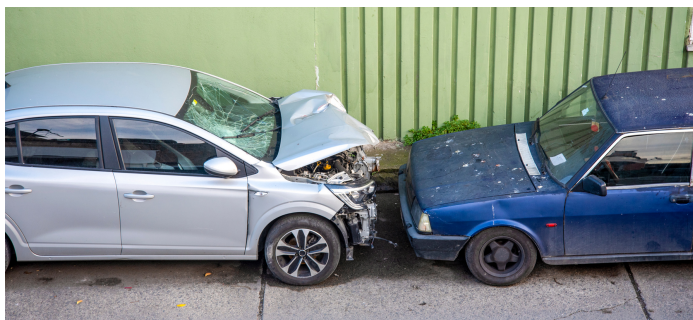
Zgłoszenie kolizji na policję po czasie - czy to ma sens?

Poszkodowany może zgłosić kolizję praktycznie w dowolnym momencie. Nawet po fakcie będzie to możliwe i przyjęte na komisariacie. Musisz jednak pamiętać, że dochodzenie w sprawie, która odbyła się dawno, będzie utrudnione. Funkcjonariusze mogą mieć problem z pozyskaniem zapisów z monitoringu, ustaleniem stanu faktycznego, odnalezieniem sprawcy itd. Również usunięcie szkody i uzyskanie odszkodowania z OC sprawcy nie przebiegnie tak szybko.

Konieczne ubezpiecz samochód!

Teraz już wiesz, co zrobić po stłuczce samochodowej. Aby spełnić swój obowiązek i nie mieć problemów z formalnościami, musisz posiadać ważną polisę OC samochodu. Jeśli chcesz uniknąć problemów z odholowaniem uszkodzonego pojazdu, warto zadbać o pakiet OC i AC lub samego assistance pojazdu.

PROBLEMY Z PRAWEM

Co zrobić w przypadku zatrzymania - jak postępować?

W sytuacji, gdy ktoś zostaje zatrzymany przez policję lub inne organy ścigania, bardzo ważne jest, aby znał swoje prawa, które przysługują mu w tej sytuacji. W Polsce przepisy te są regulowane przez Kodeks postępowania karnego, a ich przestrzeganie ma na celu zapewnienie prawidłowego traktowania i postępowania każdej osobie, niezależnie od okoliczności. Dowiedz się, jakie prawa przysługują osobie zatrzymanej.

Na czym polega zatrzymanie?

Zacznijmy od wyjaśnienia, czym dokładnie jest zatrzymanie. Wiele osób bowiem myli różne pojęcia, takie jak zatrzymanie czy areszt tymczasowy. Otóż zatrzymanie polega na czasowym pozbawieniu wolności osoby podejrzanej. W Polsce zatrzymanie jest możliwe w sytuacji, gdy istnieją uzasadnione podejrzenia, że osoba zatrzymana mogła popełnić przestępstwo.

To ważne!

Warto zaznaczyć, że zatrzymanie ma charakter tymczasowy. Może ono trwać 48 godzin lub 72 godziny w sytuacji, gdy sąd rozpatruje wniosek o tymczasowe aresztowanie, złożony przez prokuratora.

W tym miejscu warto podkreślić, że zatrzymanie i areszt to dwa różne pojęcia. Jeśli wobec osoby zatrzymanej nie zastosuje się aresztu, wróci ona do domu po 48 godzinach. Jeżeli natomiast sąd podejmie decyzję o tymczasowym aresztowaniu, może ono potrwać nawet przez trzy miesiące. Z reguły jednak osoba podejrzana odpowiada z wolnej stopy. Wyjątkiem są sytuacje, gdy istnieje podejrzenie, że może ona dokonać kolejnego przestępstwa lub gdy zwolnienie takiej osoby mogłoby negatywnie wpłynąć na przebieg dalszego postępowania.

Jakie prawa przysługują osobie zatrzymanej?

Procedura zatrzymania jest szczegółowo opisana w Kodeksie postępowania karnego, a sam proces zatrzymania musi być zgodny z przepisami prawa. Osoba zatrzymana ma prawo wiedzieć, dlaczego została zatrzymana.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, osobie zatrzymanej przysługuje szereg praw, które opisane zostały poniżej.

Podstawowe prawa, które przysługują zatrzymanemu

Każda osoba, która została zatrzymana, ma prawo do otrzymania wody oraz posiłku, jeśli zatrzymanie trwa długo. Co więcej, może ona korzystać z toalety lub przyjmować leki – o ile zażywa je na stałe i ma je przy sobie. W każdym przypadku osoba zatrzymana ma prawo do skorzystania z pomocy medycznej. Jeśli osoba taka źle się czuje i powiadomi o tym funkcjonariusza, ma on obowiązek zapewnienia jej pomocy medycznej.

Osoba zatrzymana ma prawo milczeć

To ważne!

Bardzo ważne jest to, że zatrzymany może zachować milczenie. Nie musi on składać żadnych wyjaśnień. Wszystko, co powie, może zostać wykorzystane przeciwko niemu. Dotyczy to także wszystkiego, co zostanie powiedziane w trakcie nieformalnych rozmów z funkcjonariuszami.

Niestety, bardzo często śledczy mogą zachęcać zatrzymanego do składania zeznań. Jak wiadomo, sytuacja taka wiąże się z bardzo dużym stresem, łatwo więc o powiedzenie czegoś, co może mieć negatywne skutki dla zatrzymanego. Warto więc poczekać ze składaniem jakichkolwiek zeznań do momentu, aż na komendzie pojawi się obrońca.

Prawo do kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym

Każda osoba zatrzymana ma prawo do rozmowy z adwokatem lub radcą prawnym. Jeśli tak nie jest, osoba taka może poprosić o listę adwokatów i radców prawnych, która powinna znaleźć się na każdej komendzie.

To ważne!

Dużym ułatwieniem może być to, że zatrzymany zna numer telefonu do swojego obrońcy.

A co z telefonem do bliskiej osoby?

Wbrew powszechnej opinii, osoba zatrzymana nie ma prawa do tego, aby wykonać jeden telefon do wybranej osoby – z wyjątkiem obrońcy. Jeśli jednak zatrzymany zechce poinformować członka swojej rodziny, małżonka czy pracodawcę, może poprosić o to funkcjonariusza. Ma on obowiązek, aby wykonać taki telefon. To z pewnością bardzo dobre rozwiązanie – bliskie osoby nie będą bowiem musiały martwić się, co dzieje się z zatrzymanym, który nie wraca do domu przez 48 godzin.

Zażalenie na tymczasowe aresztowanie - kiedy można je złożyć i jak to zrobić?

Każda osoba ma prawo do złożenia zażalenia na tymczasowe aresztowanie. W momencie zwolnienia funkcjonariusz informuje zatrzymanego o takim prawie. Zażalenie należy złożyć w ciągu siedmiu dni od zatrzymania. Widać zatem, że to bardzo krótki termin – warto więc jak najszybciej skorzystać z pomocy adwokata lub radcy prawnego, który pomoże w dopełnieniu wszystkich formalności związanych z zażaleniem na tymczasowe aresztowanie.

Przede wszystkim należy wiedzieć, że zażalenie składa się do sądu przełożonego nad sądem orzekającym w danej sprawie, a także za pośrednictwem tego sądu, który podjął decyzję o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. Jeśli więc był to sąd rejonowy, zażalenie powinno trafić do sądu okręgowego.

Najważniejsze jest to, aby zażalenie na tymczasowe aresztowanie zostało prawidłowo skonstruowane. Należy tutaj przedstawić całą argumentację związaną z tym, dlaczego areszt tymczasowy był bezpodstawny lub zastosowano go w sposób niewłaściwy. Zażalenie powinno zostać rozpatrzone jak najszybciej – czas ten warto wykorzystać na zebranie kolejnych dowodów, które mogą okazać się przydatne w sprawie.

PADŁEŚ OFIARĄ OSZUSTWA FINANSOWEGO

Oszustwa internetowe stanowią coraz poważniejsze zagrożenie – dotyczą nie tylko osób starszych czy mniej doświadczonych, ale również świadomych użytkowników bankowości online, zakupów internetowych i mediów społecznościowych. Cyberprzestępcy stosują zaawansowane metody socjotechniczne, podszywając się pod znane instytucje, firmy kurierskie czy osoby z kręgu znajomych.

W przypadku podejrzenia oszustwa w sieci kluczowe jest szybkie i świadome działanie. Im wcześniej incydent zostanie zgłoszony, tym większa szansa na ograniczenie strat finansowych i technicznych. Niniejszy artykuł przedstawia, jak rozpoznać oszustwo internetowe, jakie działania podjąć oraz do jakich instytucji należy kierować zgłoszenia.

Co uznaje się za oszustwo internetowe?

Do najczęściej występujących oszustw internetowych zaliczają się fałszywe sklepy internetowe, wiadomości phishingowe podszywające się pod banki lub urzędy, SMS-y informujące o rzekomych niedopłatach, a także oszustwa „na inwestora” czy „na pracownika banku”. Coraz powszechniejsze są również działania prowadzone za pośrednictwem portali społecznościowych, gdzie przestępcy podszywają się pod osoby z listy kontaktów i proszą o przelew środków.

Objawy wskazujące na możliwe oszustwo

Do oznak sugerujących, że mogło dojść do oszustwa internetowego, należą między innymi brak dostawy opłaconego towaru, niespodziewane obciążenia konta bankowego, podejrzane logowania na kontach użytkownika, a także utrata dostępu do skrzynki e-mail lub profilu społecznościowego. Również kliknięcie w nieznany link lub podanie danych logowania w podejrzanym formularzu może świadczyć o próbie wyłudzenia.

Co zrobić w pierwszej kolejności?

Po wykryciu oszustwa internetowego kluczowe znaczenie ma szybka reakcja. W pierwszej kolejności należy zadbać o zabezpieczenie danych oraz ograniczenie dalszych strat finansowych i informacyjnych.

Zabezpiecz wszystkie dane i urządzenia

To ważne!

W przypadku podejrzenia, że przestępcy uzyskali dostęp do danych logowania, należy natychmiast zmienić hasła – szczególnie do kont bankowych, skrzynek e-mail i platform zakupowych. Rekomenduje się także włączenie uwierzytelniania dwuskładnikowego (2FA), jeśli jest dostępne, oraz wylogowanie się ze wszystkich aktywnych sesji na różnych urządzeniach.

W przypadku ujawnienia danych karty płatniczej czy podejrzanых transakcji na koncie bankowym niezwłocznie należy zablokować kartę lub zastrzec ją w systemie bankowym. Warto również sprawdzić listę aktywnych zleceń stałych i subskrypcji.

Udokumentuj całe zdarzenie

To ważne!

Dla dalszych działań – zarówno zgłoszenia przestępstwa, jak i ewentualnych roszczeń – istotne jest zebranie dowodów. Zaleca się wykonanie zrzutów ekranu z podejrzanых wiadomości, zapisanie korespondencji e-mailowej, numerów kont bankowych oszustów, adresów stron internetowych oraz numerów telefonów, z których kontaktowano się z ofiarą.

Kompletna dokumentacja ułatwia pracę służbom i instytucjom zajmującym się cyberbezpieczeństwem oraz zwiększa szanse na odzyskanie środków lub zablokowanie dalszych działań oszustów.

Gdzie zgłosić oszustwo internetowe?

Zgłoszenie oszustwa internetowego do odpowiednich instytucji jest kluczowe nie tylko dla ochrony własnych interesów, ale również dla przeciwdziałania dalszym przestępstwom. W Polsce funkcjonuje kilka kanałów, za pośrednictwem których można oficjalnie poinformować o incydencie.

Policja lub prokuratura

W przypadku przestępstw, w których doszło do wyłudzenia pieniędzy, danych osobowych lub naruszenia prywatności, należy zgłosić sprawę organom ścigania – Policji lub prokuraturze. Zawiadomienie można złożyć osobiście w najbliższej jednostce lub online za pomocą platformy ePUAP. Do zgłoszenia warto dołączyć dokumentację: zrzuty ekranu, historię korespondencji, potwierdzenia przelewów.

Złożenie zawiadomienia uruchamia postępowanie przygotowawcze i daje możliwość dochodzenia roszczeń na drodze karnej lub cywilnej.

Zgłoszenie do CERT Polska

CERT Polska to zespół reagowania na incydenty komputerowe, działający w strukturze NASK. Zgłoszenia dotyczące phishingu, fałszywych stron internetowych, podejrzanych wiadomości SMS i e-mail można składać za pośrednictwem formularza na stronie incydent.cert.pl, w aplikacji mObywatel (usługa "Bezpiecznie w sieci").

Zgłoszenia trafiają do analizy i mogą skutkować np. zablokowaniem niebezpiecznych domen lub ostrzeżeniem innych użytkowników.

Zgłoszenie do banku lub operatora usług

W przypadku, gdy oszustwo dotyczy konta bankowego, transakcji finansowej lub danych płatniczych, należy niezwłocznie skontaktować się z bankiem. Możliwe jest zablokowanie karty, cofnięcie przelewu lub uruchomienie procedury reklamacyjnej.

Podobnie w przypadku, gdy oszustwo dotyczy numeru telefonu, wiadomości SMS lub transferu danych – należy skontaktować się z operatorem telekomunikacyjnym, który może podjąć działania zabezpieczające lub doradcze.

Gdzie jeszcze warto zgłosić incydent?

Po zgłoszeniu oszustwa internetowego do głównych instytucji warto także poinformować inne podmioty, które mogą pomóc w ograniczeniu skutków incydentu lub zapobiec kolejnym przypadkom. Często to właśnie szybka reakcja partnerów technologicznych lub urzędów chroniących prawa konsumentów ma decydujące znaczenie dla dalszego przebiegu sprawy.

Rzecznik Finansowy, UOKiK, UODO

W przypadku nieuczciwych praktyk handlowych, odmowy zwrotu środków przez usługodawcę lub naruszenia danych osobowych, można skorzystać z pomocy wyspecjalizowanych instytucji publicznych jak:

- Rzecznik Finansowy – udziela wsparcia w sporach z bankami, ubezpieczycielami czy firmami pożyczkowymi;
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) – zajmuje się przypadkami nieuczciwych praktyk rynkowych, w tym działalnością fałszywych sklepów internetowych;
- Urząd Ochrony Danych Osobowych (UODO) – przyjmuje zgłoszenia o wycieku danych i naruszeniach RODO.

Zgłoszenie do tych instytucji może stanowić podstawę do nałożenia sankcji administracyjnych lub wszczęcia kontroli.

Platformy handlowe i społecznościowe

W przypadku, gdy do oszustwa doszło za pośrednictwem portalu sprzedażowego lub serwisu społecznościowego, konieczne jest poinformowanie administratorów danego serwisu. Platformy takie jak Allegro, OLX, Vinted, Facebook, Instagram czy WhatsApp posiadają własne mechanizmy zgłaszania nadużyć i blokowania kont wykorzystywanych do przestępstw.

Zgłoszenia te mogą przyczynić się do szybszego zablokowania fałszywych profili, ostrzeżenia innych użytkowników oraz przekazania danych przestępców odpowiednim służbom.

Szybka reakcja ma znaczenie

W przypadku oszustwa internetowego najważniejsze są czas i zdecydowane działanie. Im szybciej nastąpi zabezpieczenie danych, zgłoszenie sprawy odpowiednim instytucjom i przekazanie dokumentacji, tym większa szansa na zminimalizowanie strat oraz wsparcie w odzyskaniu środków lub ukaraniu sprawców.

Oszustwa internetowe nie powinny być bagatelizowane, nawet jeśli szkoda wydaje się niewielka. Każde zgłoszenie pomaga w budowaniu świadomości zagrożeń i ograniczaniu działalności cyberprzestępców. Instytucje takie jak Policja, CERT Polska, banki czy UOKiK dysponują narzędziami, które wspierają ofiary i pozwalają na szybką reakcję systemową.

Nie warto pozostawać biernym – każdy przypadek może mieć znaczenie dla bezpieczeństwa innych użytkowników.

W przypadku problemów prawnych, potrzeby pomocy zapraszamy do korzystania z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości znajduje się prosta wyszukiwarka w której znajdziecie Państwo wszystkie dostępne w Polsce punkty tej pomocy.

